

Spoznanja iz Sijočega mesta

Lucija Kavčič, foto: [MGL/Barbara Čeferin](#)

V zadnjih dneh februarja so si gledališki navdušenci v Mestnem gledališču ljubljanskem lahko ogledali prvo slovensko postavitev drame *Sijoče mesto* irskega dramatika Conora McPhersona, ki združuje smeh in resnost.

Slovensko postavitev *Sijočega mesta* je režiral Luka Martin Škof, delo pa je prevedla dramaturginja Alenka Klabus. McPhersonovo dramsko besedilo je zgodba o temeljnih in vsakdanjih človeških rečeh. Odnosi in čustva med štirimi protagonisti se skozi igro spreminjajo in nadgrajujejo s sebi nasprotnimi, kot sta temi sočutja in nasprotnega egoizma ali melanholije in navdušenja. Avtor drame Conor McPherson (1971) je bil že leta 2001 na vrhuncu umetniške slave. Je avtor desetih gledaliških iger, soavtor treh filmov in dobitnik mnogih nagrad. Vse njegovo delo je preplavljeno s skrbjo za ljudi in zaradi tega sta mu medčloveška komunikacija in sočutje najvišji vrednoti. *Sijoče mesto* naj bi bilo njegova prva drama, v kateri alkohol, ki je svoj čas zavojeval tudi njega samega, nima skoraj nič prostora. McPherson je že v najstniških letih začel pisati kratke zgodbe, čeprav ni imel namena postati pisatelj. Bralci in gledalci so odkrili njegovo čarobno moč pripovedovanja in ga vzeli za svojega – postal je znan dramatik. Ko se je po daljšem ustvarjalnem premoru leta 2005 vrnil z dramo *Sijoče mesto*, ki ohranja vsaj dva od najznačilnejših elementov njegovega pisanja: sočutje in odprtost, so ob londonski premieri zapisali, da je McPherson najboljši dramatik svoje generacije. V Sloveniji je znan po *Jezu* (SNG Drama Ljubljana, 2001), *Rum - vodki* (Gledališče Ptuj, 2004) in *Dublinski zgodbi* (Gledališče Koper, 2004).

Osvetljena kulisa Večplastna slovenska uprizoritev *Sijočega mesta* pri občinstvu sproža vrsto asociacij iz lastnega življenja, saj je zastopana logika in resnica različnih generacij in socialnih

Molk in monolog sta enako pomembna.

Dolgo trajajoče medlo nezadovoljstvo je hujše od hipne bolečine.

Psihoterapija pa je simptom današnjega sveta.

prerezov ter združuje tako humornost kot resnost. Predstava temelji na svetu asociacij in odnosov, pristno življenjsko besedilo, polno nasprotij, pa zgoščuje pojme v kratkih intenzivnih prizorih s humorno podlago, meni režiser Škof. Liki se ne morejo pretvarjati zaradi nepredvidljivih situacij, v katerih se vedno znova znajdejo. Tako je ena od smešnih življenjskih situacij, ki se ponovi v vsakem izmed petih prizorov, pokvarjen domofon, ki simbolizira pomanjkanje pristne komunikacije med posamezniki. Zgodbo o neizkušenem psihoterapevtu Ianu in njegovem novem pacientu Johnu (Boris Ostan), ki ga straši duh pokojne žene, sestavljajo občutek krivde, rekonstrukcija preteklosti in poskusi začeti življenje na novo. Poleg tega psihoterapevt Ian (Matej Puc) v zasebnem življenju preživlja težko obdobje z nekdanjim dekletom Neaso (Iva Kranjc), ki jo je zapustil in pahnil v nezavidljiv položaj, četrti lik pa je prostitut Laurence (Domen Valič). Drama je sestavljena iz petih prizorov, med vsakim pa minuta po dva meseca. *Sijoče mesto* prinese spoznanje, da ni vedno terapevt tisti, ki pacientu pomaga, resnica pa se pogosto skriva med vrsticami. Molk in monolog sta enako pomenljiva. Pacient in njegov terapevt se zrcalita drug v drugem, ujeta v začarani krog krivde in odgovornosti. Eno pomembnejših spoznanj, ki jih prinaša *Sijoče mesto*, je tudi to, da je dolgo trajajoče medlo nezadovoljstvo lahko hujše kot trenutna ostra bolečina. *Sijoče mesto* je osvetljena kulisa, ki kaže na življenjski dualizem mondenega blišča in nesposobnost medsebojnega sporazumevanja, psihoterapija pa je množični simptom današnjega sveta in osamljenih posameznikov. ■